

EMIL HRADECKÝ

JAZZOVÉ ETUDY
PRO MLADÉ KLAVÍRISTY
JAZZETÜDEN
FÜR JUNGE PIANISTEN
JAZZ ETUDES
FOR YOUNG PIANISTS

EDITOR ŠÁRKA KREJČÍ

EDITIO BÄRENREITER PRAHA

EMIL HRADECKÝ (*1953) je jedním z významných českých skladatelů, kteří se ve své tvorbě mnohdy inspirovali taneční hudbou a jazzem. Od ukončení studia na pražské konzervatoři se intenzivně věnuje pedagogické činnosti, s níž spojuje velkou část své kompoziční tvorby. Hradecký vytvořil celou řadu různých metodických pomůcek, učebnic a instruktivních skladeb pro děti. Spolupracuje s dětským pěveckým sborem Radost-Praha a s chlapeckým sborem Pueri gaudentes. Uplatňuje se také jako zkušený aranžér.

Hradeckého tvorba pro děti je typická svěží melodikou a výrazným rytmem. Většinu svých instruktivních skladeb věnoval autor klavíru. Pro tento nástroj vyšlo v uplynulých letech například *Malé jazzové album* nebo *Taneční skladby pro klavír na čtyři ruce*. V nově vydávaných *Jazzových etudách* seznamuje Hradecký mladé pianisty s některými výrazovými prostředky jazzu, které se hrají jinak než v tzv. vážné hudbě. První část alba tvoří devět jednodušších etud, určených pro žáky 3.–5. ročníku základních uměleckých škol. Následují čtyři skladby pro zkušenější hráče (bez prstokladů) a v závěru najdete dvě Blues, ve kterých je možné si vyzkoušet základy improvizace.

Všechny etudy jsou opatřeny pokyny pro správnou interpretaci. Jedním z nejdůležitějších rozdílů mezi swingovou a „vážnou“ hudbou je odlišné frázování („výslovnost“). Týká se především osmin a synkop. Jazzoví hráči mají tendenci první ze dvou osmin prodloužit a druhou zkrátit. Vzniká tak charakteristický houpavý rytmus, který se někdy přepisuje tečkovaným rytmem (♩ = ♪), ale přesnější je členění do triol (♩ = ♪). V synkopách je třeba dbát na to, aby první osmina byla dostatečně dlouhá a zdůrazněná. Následující čtvrtá nota se naopak hraje lehce. V zápisu je to znázorněno použitím tenuta a staccata (♩ ♪ nebo ♩ ♪).

Šárka Krejčí

EMIL HRADECKÝ (*1953) gehört zu den bedeutenden tschechischen Komponisten, die sich in ihrem Schaffen von Tanzmusik und Jazz inspirieren lassen. Seit seinem Studienabschluss am Prager Konservatorium widmet er sich intensiv der pädagogischen Tätigkeit, mit der er einen großen Teil seines kompositorischen Schaffens verbindet. Hradecký entwarf eine ganze Reihe verschiedener methodischer Hilfsmittel, Lehrbücher und instruktiver Kompositionen für Kinder. Er arbeitet mit dem Kinderchor Radost-Praha und dem Knabenchor Pueri gaudentes zusammen. Er ist auch als erfahrener Arrangeur erfolgreich.

Hradeckýs Schaffen für Kinder ist typisch für seine frische Melodik und seinen ausdrucksvollen Rhythmus. Die meisten seiner instruktiven Kompositionen widmete der Autor dem Klavier. Für dieses Instrument erschienen in den vergangenen Jahren beispielsweise *Kleines Jazz-Album* oder *Tanzkompositionen für Klavier zu vier Händen*. In den neu herausgegebenen *Jazzetüden* macht Hradecký junge Pianisten mit Ausdrucksmitteln des Jazz bekannt, die anders als in der so genannten klassischen Musik gespielt werden. Den ersten Teil des Albums bilden neun einfachere Etüden, die für Schüler des 3.–5. Jahrgangs an Kunst- und Musikschulen bestimmt sind. Es folgen vier Kompositionen für erfahrenere Spieler (ohne Fingersätze), und am Ende stehen zwei Blues, die es ermöglichen, die Grundlagen der Improvisation auszuprobieren.

Alle Etüden sind mit Spielanweisungen zur richtigen Interpretation versehen. Einer der wichtigsten Unterschiede zwischen Swing und „klassischer“ Musik ist die unterschiedliche Phrasierung (Artikulation). Das betrifft hauptsächlich Achtelnoten und Synkopen. Jazzmusiker haben die Tendenz, die erste von zwei Achtelnoten zu verlängern und die zweite zu verkürzen. So entsteht ein charakteristischer schaukelnder Rhythmus, der manchmal in einen punktierten Rhythmus (♩ = ♪) umgeschrieben wird. Aber noch genauer ist das Unterteilen in Triolen (♩ = ♪). Bei Synkopen muss man darauf achten, dass die erste Achtelnote lang genug ist und hervorgehoben wird. Die folgende Viertelnote wird im Gegenteil leicht gespielt. Im Text ist dies durch die Verwendung von tenuto und staccato dargestellt (♩ ♪ oder ♩ ♪).

Šárka Krejčí

Übersetzt von Eva Miláček

EMIL HRADECKÝ (*1953) is a prominent Czech composer frequently inspired in his work by dance music and jazz. Since completing his studies at the Prague Conservatory, he has been intensively devoted to teaching and a great part of his composition work is associated with this activity. Hradecký has written various methodical aids, textbooks and instructive compositions for children. He works with the Radost-Praha children's choir and the Pueri gaudentes boys' choir. He has also proved to be an experienced arranger.

Hradecký's works for children are marked for their fresh melody and distinctive rhythm. The author has devoted most of his instructive compositions to the piano. In past years titles such as *A Little Jazz Album* or *Dance Compositions for Piano Duet* have appeared for this instrument. In the newly published *Jazz Etudes* Hradecký acquaints young pianists with some means of jazz expression, which are played differently than those of classical music. The first part of the album consists of nine simpler etudes designed for pupils of 3rd–5th year of elementary art school. These are followed by four compositions for more experienced players (without fingerings) and at the end of the album you will find two Blues compositions in which you can exercise basic improvisation.

All the etudes contain instructions for correct interpretation. One of the most important differences between swing and classical music is the different phrasing (articulation). This above all concerns eighth notes and syncopation. Jazz players tend to extend the first of the two eighth notes and shorten the second. This gives rise to the characteristic swinging rhythm, which is sometimes transcribed using a dotted rhythm (♩ = ♪), but it should be more accurately structured into triplets (♩ = ♪). As for the syncopation, it is important that the first eighth note is long enough and stressed. On the contrary, the next quarter note is played lightly. In the musical notation it is depicted by tennutos and staccatos (♩ ♪ or ♩ ♪).

Šárka Krejčí

Translated by Elizabeth Tulipánová